

Hernádiné Hámorszky Zsuzsanna

Ábécéskönyv

1. osztály

TARTÓS TANKÖNYV

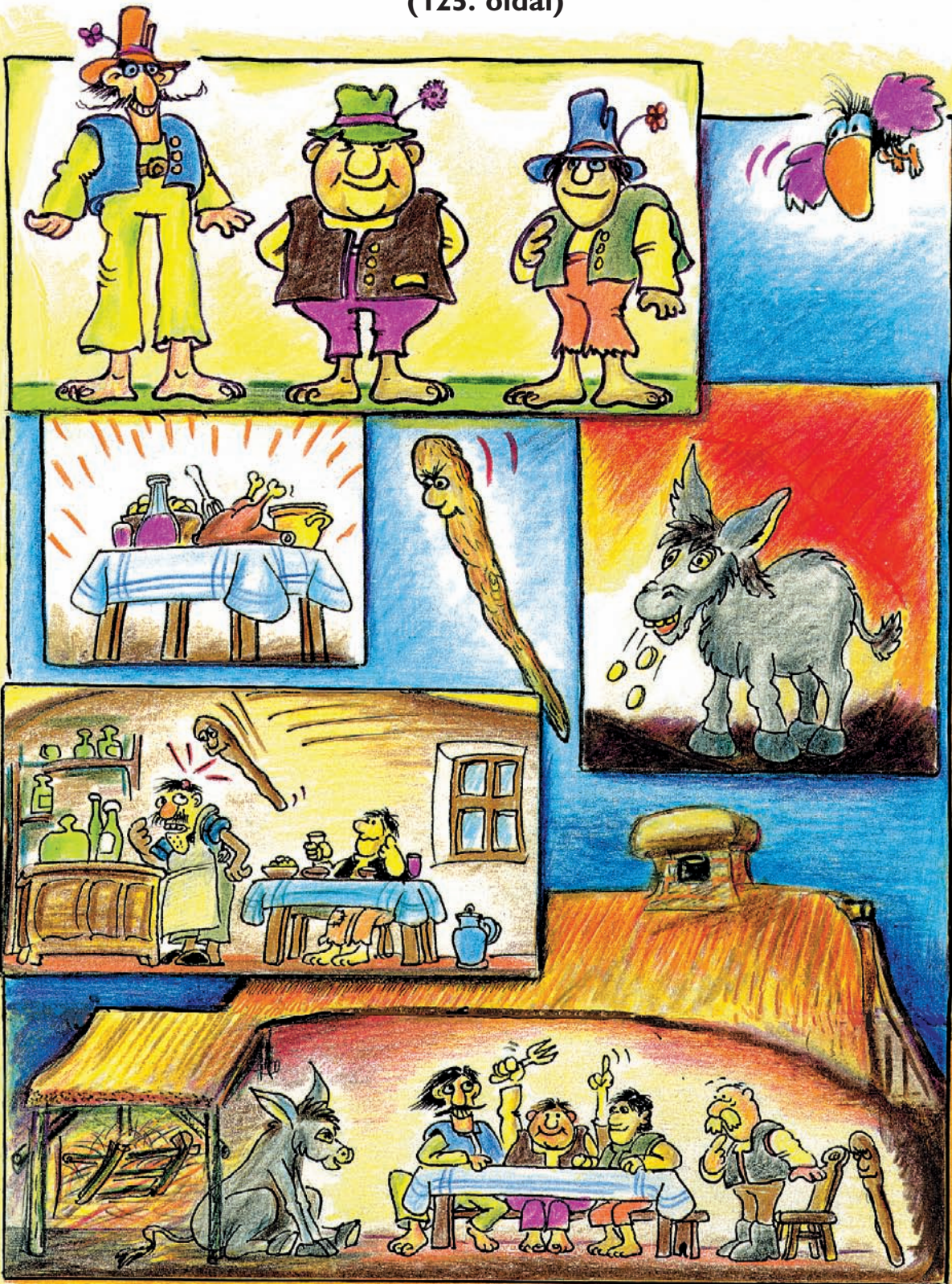

7., javított kiadás

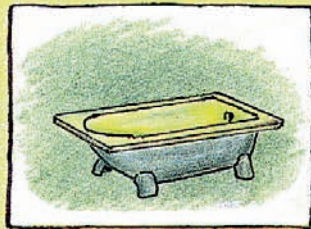
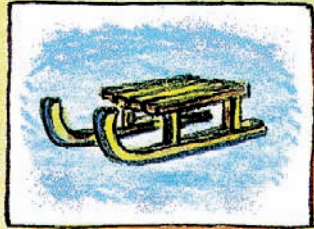
Mozaik Kiadó – Szeged, 2013

NYAKIGLÁB, CSUPAHÁJ MEG MÁLÉSZÁJ

(125. oldal)

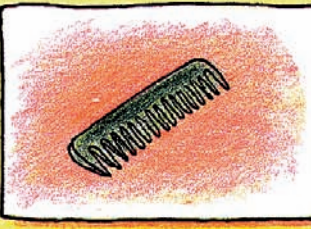
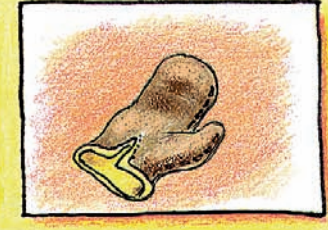
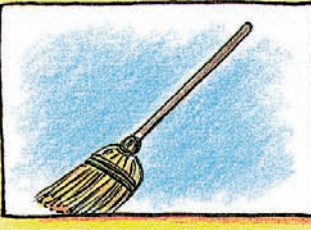
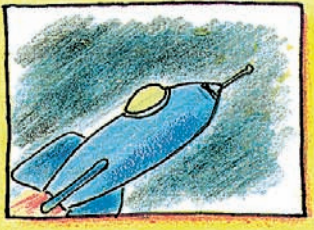
Á

Ü

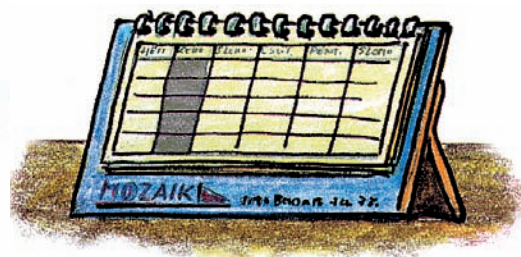
Ű

OLVASD EL A BETŰKET!

Á U Ó I Ü Ú A Ű Í E

D
d

DI-Ó DIÓ

KEDD

1. DÓ-RA I-DŐ DÉL DOB MOND
DA-NI I-DE DAL TUD KEZD
DU-GÓ O-DA DŰL DÉR REND
DI-ÓS Ü-DE DŐL KÖD HOLD

2.

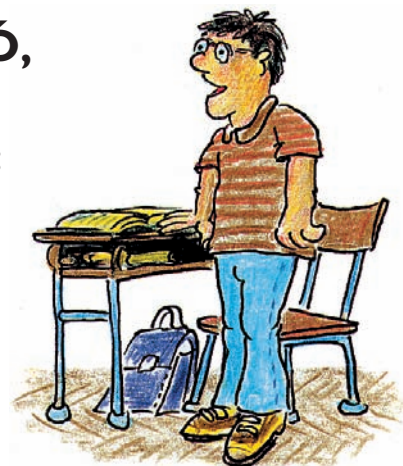

ÖRÜL A RIGÓ,

ÉRIK A DIÓ:

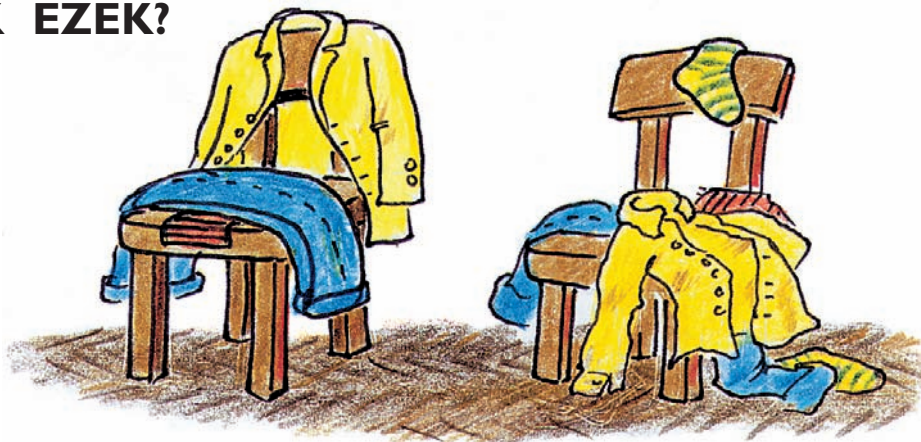
MILLIÓ,

MILLIÓ!

3. MIT MOND A TANÍTÓ NÉNI?
VEDD LE A KABÁTOD!
MONDD EL A VERSET!
ÍRD LE A TÁBLARÓL A BETŰKET!
OLVASD EL A MESÉT!

4. MIK EZEK?

ING

ZOKNI

KENDŐ

NADRÁG

KARDIGÁN

5. EBÉD   RAGAD   VIRRAD   BOLOND
IMÁD   TAGAD   HERVAD   BŐRÖND
ÉLED   DAGAD   VENDÉG   KÖRÖND

6. BŐRÖND ÖDÖN
A KÖRÖNDÖN
ÜL A KÖVÖN,
ÜL A KÖVÖN
▲-KETE ▲-NŰ
BŐRÖNDÖN.

7. MOND   MONDAT   HOLD   HOLDON
REND   RENDET   KÜLD   KÜLDÖM

A ⇨ **a**

Á ⇨ **á**

1. **OLVASD OSZLOPOSAN!**

vaj	száj	kap
vajaz	szája	kapa
vajas	szájas	kapás

2. **SZÓTAGOLD A SZAVAKAT!**
MONDD KI ŐKET SZÓTAGOLÁS NÉLKÜL IS!

kacsa	kakas	sapka	kakaó
csóka	kapocs	puska	kalapos
csacsi	zsákos	sóska	kalapács

3. **MIKOR HASZNÁLUNK NAGYBETŰT?**
MIT KELL NAGYBETŰVEL KEZDENI?

É va	S ós L ujza
J óska	K iss L ajos
Z suzsa	Sz űcs Á kos

Az új cipő szűk.

L → l

Ly → ly

1. OLVASD OSZLOPOSAN!

lyuk

súly

kap

lyukas

súlyos

kalap

lyukacsos

súlyzó

kalapál

2. SZÓTAGOLD A SZAVAKAT!

MONDD KI ŐKET SZÓTAGOLÁS NÉLKÜL IS!

pálya

Balázs

állás

pocsolya

vályú

Miklós

vallás

iskola

pulyka

Csilla

szállás

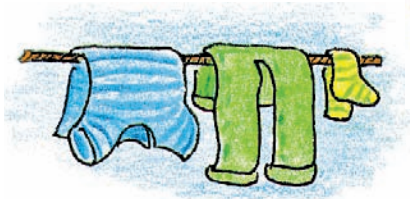
pólója

László zászlóval áll.

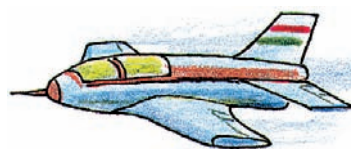
3. MONDD AZ ELLENTÉTÉT!

piszkos

csukva

lassú

G → **g**

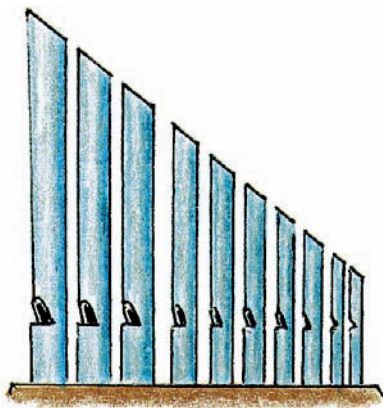
Gy → **gy**

1. OLVASD OSZLOPOSAN!

gomba	ingat	gyalog	egyed
gombás	ringat	gyalogos	meggyes
gombol	rángat	gyalogol	poggyász

2. ELŐSZÖR SZÓTAGOLVA OLVASD!

orgona	orgona	gyalogol	gríz
zongora	muskátli	gyakorol	grill
cintányér	boglárka	gyógyítgat	gyúrt
trombita	gyöngyvirág	gyógyulnak	gyúrt

3. MONDD EL SZÓBAN, MI VAGY KI LEHET!

alacsony – magas

gyöngye – erős

vékony – vastag

gyáva – bátor

kerek – szögletes

kicsi – nagy

gyors – lassú

lusta – szorgalmas

4. Helyes mozgalom

A mackók is kocognak,
s így egykettőre le■ogynak,
mert Csonti, mire ■azaérnek,
eleszi előlük a mézet.

Gyomor korog, szem-orr
kopog...

Legközelebb Csonti is kocog!

Tandori Dezső

■ = f   ■ = h

5. TALÁLÓS KÉRDÉS

Kiáltja az egylábú:

„Jöjj ki csak, te kétlábú,
mert megesz a négylábú!”

Tartalom

AZ ALAPOZÓ IDŐSZAK

Pálcikaemberkék	3
Mire jó, ha megtanulod a betűket?	4
Tájékozódás a térben és a síkon	5
Reggel a tanyán	6
Az iregi kakasok	8
Hangutánzók, hangtanulás, hangleválasztás (magánhangzók)	9
Az egerek	10
Az A és az E betű tanulása	11
A kakas és a pipe	12
Az U, Ú és az I, Í betű tanulása	13
A cipó	14
Hangtanulás (h, s, sz, l); betűfölismerés; szavak hangokra bontása	15
A két kicsi bocsk meg a róka	16
Az O, Ó és az É betű tanulása; betűfölismerés	17
Nyakigláb, Csupaháj meg Málészáj	18
Az Á és az Ü, Ű betű tanulása; betűfölismerés	19
Három kívánság	20
Hangtanulás (p, c, t, f, k); betűfölismerés; szavak hangokra bontása	21
A farkastanya	22
Az Ö, Ő betű tanulása; betűfölismerés; szavak hangokra bontása	23
A kecskegida és a farkas. Szavak hangokra bontása	24
Az összes magánhangzó, emlékeztető képével együtt	25
A kiskakas gyémánt félkrajcárja	26
Hangtanulás (m, z, r, n); mássalhangzókhoz magánhangzók kapcsolása	27
Hangtanulás (b, v, j, d, g); magánhangzókhoz mássalhangzók kapcsolása	28

A NYOMTATOTT NAGYBETŰK TANULÁSA

M betű	29
L betű	30
H betű	32
T betű	34
S betű	36
Esti mese	37
K betű	38
Mit talált a kiskakas? (Kép)	39
R betű	40
Kert	41
N betű	42
B betű	44
Bori baba	45
Z betű	46
Az őz	47
G betű	48
A torkos egér	49
V betű	50
A vonat	51
D betű	52

Bőrönd Ödön (Részlet Tamkó Sirató Károly verséből)	53
SZ betű.	54
Az ősz	56
P betű	57
Szebb a páva, mint a pulyka... (Gyermekmondóka)	57
Két ló a betonon (Tamkó Sirató Károly)	59
C betű	60
Gyerekek, gyerekek (Gyermekmondóka)	61
A cicánk lakása (Részlet Szép Ernő <i>A cicánk</i> c. verséből)	61
GY betű	62
Téli hegyoldal (Részlet Kiss Benedek verséből)	62
J betű	64
Játsszunk együtt!	65
CS betű	66
Csalimese (Népköltés)	66
A csiga (Nemes Nagy Ágnes)	67
NY betű	68
Nyuszi ül a fűben (Gyermekmondóka)	68
Süteményt süt édesanyám... (Részlet Mentovics Éva <i>Süteményt süt édesanyám</i> c. verséből)	69
A nyúl (Donászy Magda verse)	69
F betű	70
Odafenn, a fenyőfa hegyén (Részlet Rónay György <i>Feketerigó</i> c. verséből)	70
Hét fa (Részlet Nagy Bandó András verséből)	71
Ki seper ki? (Gazdag Erzs)	72
Őszi levél (Csanádi Imre)	73
TY betű	74
Van nekem egy kendermagos (Népköltés)	74
Jön a kutya (Nemes Nagy Ágnes)	75
ZS betű	76
Mondóka (Népköltés)	77
Kácsa (Pákolitz István)	77
LY betű	78
Bokor alján ibolya (Kányádi Sándor)	79
DZ betű	80
Hull a bodza (Nemes Nagy Ágnes)	81
X betű	82
DZS betű	84
W és Y betű	85
A teljes ABC	86
A pálcikaemberkéek átalakítják a nagybetűket kisbetűkké	87

A NYOMTATOTT KISBETŰK TANULÁSA

A nagybetűvel azonos formájú kisbetűk gyakorlása	88
Az a és á betű	90
Az l és ly betű	91
A t és ty betű	92
Találós kérdések	92
Az r betű	94
Az e és é betű	96
Az n és ny betű	98
Te is szereted?	99
A b betű	100

A szappanbuborék	101
Az m betű	102
Mit ásol, róka? (Varga Katalin)	102
Gyere velünk! Népi gyermekjáték	103
A g és gy betű	104
Helyes mozzalom (Tandori Dezső)	105
Találós kérdés	105
Az f betű	106
Egyszer volt egy kemence (Gyermekdal)	106
Hol a vége?	107
A d, dz és dzs betű	108
Duruzs-darázs (Kányádi Sándor)	108
Gesztényés (Sarkady Sándor)	109
Találós kérdések	109
A h betű	110
Giling-galang, szól a harang (Népköltés)	110
Hóesésben (Nemes Nagy Ágnes)	111
Találós kérdések	111
Télköszöntő (Részletek Birtalan Ferenc <i>Elcserélt világ</i> c., <i>Reggel a fákra</i> c. és <i>Télköszöntő</i> c. verséből)	112
Suttog a fenyves (Weöres Sándor)	113

AZ ALAPOZÓ IDŐSZAK MESÉI

Mire jó, ha megtanulod a betűket? (Janikovszky Éva)	114
Reggel a tanyán (Mészöly Miklós meséje)	116
Az iregi kakasok (Magyar népmese Faragó József gyűjtéséből)	118
Az egerek (Magyar népmese Szendrey Zsigmond gyűjtéséből)	119
A kakas és a pipe (Magyar népmese, földolgozta Illyés Gyula)	120
A cipó (Ukrán népmese, földolgozta Hernádi Sándor)	122
A két kicsi bocsk meg a róka (Magyar népmese, földolgozta Kolozsvári G. Emil)	124
Nyakigláb, Csupaháj meg Málészáj (Magyar népmese, földolgozta Illyés Gyula)	125
Három kívánság (Magyar népmese, földolgozta Benedek Elek)	127
A farkastanya (Magyar népmese, földolgozta Arany László)	129
A kecskegida és a farkas (La Fontaine fabulája, földolgozta Rónay György)	131
A kiskakas gyémánt félkrajcárja (Magyar népmese, földolgozta Arany László)	132
A találós kérdések megfejtése	133

Kiadja a Mozaik Kiadó, 6723 Szeged, Debreceni u. 3/B., Tel.: (62) 470-101
 E-mail: kiado@mozaik.info.hu • Honlap: www.mozaik.info.hu • Felelős kiadó: Török Zoltán
 Grafikus: Deák Ferenc • Felelős szerkesztő: Árokszállási Ildikó, Solymosy Boglárka
 Készült a Dürer Nyomda Kft.-ben, Gyulán • Felelős vezető: Kovács János
 Terjedelem: 16,83 (A/5) ív • 2013. február • Tömeg: 518 g • Raktári szám: MS-1100U